

# ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:  
**Dr. STAUBER JÁNOS**

ARAD, ANUL 55. No. 58.  
1940. március 13., szerda.

Redactor responsabil:  
**SZ. JAKAB GEZA**

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradul Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 1071-1938. Trib. Arad.

## Létrejött a megegyezés Finnország és Szovjetország között

Kedden még elkeseredetten folyt a harc Viipuriért. Daladier bejelentései a francia kamarában. Ribbentrop befejezte római tanácskozásait

### Finnország meg nem kért sem angol, se francia katonai segítséget!

Helsinkiből jelent a Rador, hogy a moszkvai finn-orosz tárgyalások a keddi nap folyamán teljes eredményre kecseskedtek. A nap folyamán egyébként az alábbi jelentéseink érkeztek:

A Reuter ügynökség értesítése szerint Finnország ma nyilvánosságra hozza a szovjetkormány békefeltételeit. CHAMBERLAIN miniszterelnök hétfő délutáni alsóházi nyilatkozatát azonnal továbbították a tárgyaló finn bizottsághoz, valamint ERKKO stockholmi finn követhez. Ugy tudják, hogy a finn tárgyalóbizottság tagjai ma visszatérnek Finnországra. A stockholmi „Tidningen” kaunasi levelezője úgy értesül, hogy tegnapra virradó egész éjszaka folytak a tárgyalások és e közben Stalin igen barátságos kijelentéseket tett Paasikivi előtt.

A Reuter ügynökség másik jelentése szerint a harcok tovább folynak és az elkeseredett ütközetek során mindkét fél jelentékeny veszteséget szenvedett, még a legutóbbi napokban is. Az oroszok eddigl veszteségét 3-4 százezer emberre teszik, de elismerik, hogy a kareliai földszorosan a finnek is elvesztettek 2000 fiatal tisztet. A finn hadseregben bizonyos átszervezéseket hajtanak végre.

A leningrádi katonai körzet parancsnoksága legutóbbi jelentése közli, hogy tegnap befejezték a szovjetcsapatok Viipuri körülvételét. Eddig elfoglalták a város keleti és északi részét. A légi erő sikeresen bombázta az ellenség katonai pontjait és lelőtt 5 ellenséges repülőgépet.

### Még kedden is tárgyaltak Moszkvában

Helsinki. (Rador.) A Havas Iroda beavatott forrásból nyert értesülése szerint kedden Moszkvában újból felvette a kapcsolatokat a két tárgyaló bizottság. A tárgyalások részletei nem kerültek nyilvánosságra, a finn delegáció tagjai továbbra is Moszkvában maradnak, annyi azonban bizonyos, hogy határozatot nem hoztak. Ugy tudják, hogy a keddi nap folyamán Helsinkiben hivatalos jelentést adnak ki.

Páris. Rador. A kedden érkezett különféle értesítések nem egybehangzóak a finn-orosz tárgyalások menetéről. Többször jelezték, hogy a finn küldöttség már eltávozott az orosz fővá-

rosból, hogy azok kedden még Moszkvában tartózkodtak. Lehetséges, hogy kedden döntéshozz érkezik az ügy. Az a tény, hogy a szovjetcsapatok tovább folytatják a támadásokat, azt mutatják, hogy olyan parancsot kapott a hadsereg, hogy a katonai nyomást a végsőkig fokozni kell, hogy ezzel is meggyorsítsák az ajánlataiknak elfogadását.

A legújabb hírek szerint a moszkvai tárgyalásokon tanúsított engedékenység eredményeképpen a szovjetkormány fegyverszünetet ajánlott fel a finneknek.

### Mérsékelték a szovjet feltételeit

Helsinki. (Rador.) Moszkvából érkezett jelentések szerint MOLOTOV külügyi népbiztos tegnap délután két órakor ismét fogadta a finn küldöttséget. A két tárgyaló fél között megegyezés még nem jött létre. Végleges döntés még nem történt.

Megbízható értesülések szerint a szovjetkor-

mány a moszkvai tárgyalásokon lényegesen mérsékelt a megbeszélések elején tett ajánlatát. A szovjet lemondott arról a követeléséről, hogy a finnek adják át Viipurit és Petsamot és hajlandóak voltak abba is, hogy a Mannerheim-vonal egyes részei megmaradjanak Finnországnak.

### Változatlanul hevesen folytatják a harc

Helsinki. (Rador.) A Havas ügynökség katonai tudósítója jelenti az északi harctérről, hogy a harcok a kareliai félszigeten Viipuritól nyugatra és délre tovább tartanak. Uktine mellett az oroszok támadást kíséreltek meg, amely azonban nem járt sikerrel, sőt egy hídfőt Viipuri közelében feladtak. Nemcsak, hogy az oroszoknak nem sikerült újabb területet elfoglalni, de a finn légi erő igen súlyos károkat okoz-

ott a szovjethaderőnek. Amennyiben az oroszoknak nem sikerül a békét megteremteni, vagy a jelenlegi állásukat megerősíteni, könnyen előfordulhat, hogy a Viipuri közelében. Muhulahti és Nisilahti között lévő ideiglenes fedezékeiket bekerítik. A finnek kitűnően fel tudják használni harcaiknál azokat a könnyű francia vadászrepülőgépeket, melyeket nemrég helyeztek üzembe.

### Megállapították a finn engedékenység határait

Moszkva. (Rador.) Molotov külügyi népbiztos tegnap két óras megbeszélést tartott a finn bizottsággal. A Stefani hírszolgálati iroda jelentése szerint a háború folytatása, vagy a béke egvaránt lehetséges. Az orosz hírszolgálati iroda úgy értesült, hogy Finnország csak abban az esetben hajlandó a békekötésre, ha függetlenségét és önállóság-

gát Németország és Oroszország garantálják.

Mannerheim tábornagy, a finn haderő főparancsnoka beleegve abba, hogy megkezdjék a tárgyalásokat az oroszokkal. Előzetesen Helsinkiben Kallio köztársasági elnök elnökletével titkos tanács volt, amelyen résztvettek az összes miniszterek

és hadseregpáncsnokok. A vezérkari főnök beszámolt a katonai helyzetről és rámutatott arra, hogy bár emberben és hadianyagban a finn hadseregnek komoly veszteségei voltak, még sokáig ellen tud állni, különösen, ha külföldi hadianyagszállítmányok továbbra is érkeznek. A megbeszélések során megállapították az engedékenység határait és ha ilyen feltételek mellett a békét megszerezni nem lehet, tovább folytatják a háborút. Mannerheim marsall és a katonai vezetők meglepedéssel vették tudomásul a határozatot. (Seminalul.)

### Bérbeveszi a szovjet Hangó szigetet?

Az olasz lapok amsterdami és helsinkii táviratokat közölnek, amelyek szerint a Moszkvában tartózkodott finn tárgyaló bizottság visszaérkezett Helsinkibe. A finn parlament külügyi bizottsága tegnap a késő délutáni órákban ülést tartott, ezután összehívták a parlamentet, amelynek ülése még éjjel 3 órakor is folyt. A parlamenti ülést nem Helsinkiben tartották, hanem egy másik városban, biztos helyen.

Az olasz lapok értesülése szerint Paasikivi két héttel ezelőtt vette át Stockholmban Kollontav asszonvtól, a szovjet ottani nagykövetétől az első orosz békejavaslatot. Ezt azonban elutasították, éppugy, mint a második javaslatot is, amelyet a svéd kormány közvetítésével juttattak el a finnekhez. Ezek után hívta a szovjet Moszkvába a finn tárgyaló bizottságot és ott nyújtották át a harmadik békejavaslatot, amely már lényegesen enyhébb feltételeket tartalmazott, mint az előbbi.

A harmadik békejavaslat szerint az oroszok csak Tajpalet és Summat követelik, valamint a kareliai félsziget egy részét. Viipuri és Petsamo a finnek birtokában maradna továbbra is és a petsamoi nikkelbányák is a finneké maradnának. Ezeket a bányákat az angolok 30 évi időre vették bérbe annakidején. A szovjet lemondana Hangó félszigetről is, de ezt a területet 30 évre bérbe kívánja venni tengerészeti támaszpont céljaira. A szovjet még megkapná a Finn-öböl néhány szigetét is.

A Moszkvából Párisba érkezett hírek teljesen homályosak — jelenti a Havas hírszolgálati iroda. Több jelentés arról számol be, hogy a tárgyalások kedvezően haladnak előre. A szovjet ugyanis attól tart, hogy a háború elhúzódása esetén Anglia és Franciaország teljes mértékben beleavatkozik a szovjet-finn háborúba. Hír szerint Finnország a területi engedményekért nagyobb foku kárpótlást kap.

### A párisi svéd követség felvilágosításai

Páris. (Rador.) A párisi svéd követség az alanti közleményt adta ki:

— Az utóbbi napokban a Finnország és Oroszország között megbeszélésekkel kapcsolatban Svédország szerepét illetően mindenféle alaptalan hírek keringtek. A párisi svéd követség leszögezi, hogy:

1. E megbeszélések kezdeményezése nem a svéd kormánytól indult ki és a svéd kormány szerepe a finn és szovjet kormányok közötti közvetítésre szorítkozott mindössze.  
2. Világos, hogy Svédország semmiféle

nyomást nem gyakorolt Finnországra és viszont Svédországra sem a német birodalom, sem pedig más állam nyomást nem gyakorolt.

Svédország egy pillanatig sem függesztette fel a Finnországnak szóló hadianvagszállítást, mely az előzetes megállapodások szellemében folvik.

A francia közvélemény feszült figyelemmel fordul Moszkva és Helsinki felé, egyben pedig illetékes helyen megállapítják, hogy a finn diplomáciai kiküldöttek éppen olyan keményen tartják magukat, mint a finn katonaság a Mannerheim-vonalon. A legutóbbi táviratok szerint a szovjet részéről határozott engedékenységgel nyilvánul meg, amelyet Párisban azzal magyaráznak, hogy Moszkva a nyugati hatalmak nagymérvű beavatkozásától

tartva, sürgősen véget akar vetni a finn konfliktusnak. A nyugati hatalmak mindenesetre készen állnak arra, hogy Finnországnak segítséget nyújtsanak s teljes erővel fellépjenek az északi harctéren.

Chamberlain alsóházi bejelentése, amely szerint a szövetségesek elhatározták Finnország támogatását, Párisban általános és lelkes helvessésre talált. A francia közvélemény szerint a finn harcteret a francia harctér egyik fontos szakaszának tekintik. Párisban rámutatnak arra, hogyha Finnország mégis segítséget kérne, a szövetségesek haladéktalanul teljesítik a kérést. A beérkezett újabb táviratokból arra lehet következtetni, hogy a finn-orosz megegyezés kilátásai tegnap óta növekedtek. (Rador.)

## Harmínohatorás határidőről tudnak Stockholmban

Stockholm. (Rador.) A svéd fővárosba Moszkvából teljesen ellentmondó hírek érkeznek a finn-orosz béketárgyalásokkal kapcsolatban. Az egyik hír arról számol be, hogy Moszkva engedékenyebb magatartást tanúsít és hajlandó elfogadni a Hangő sziget helyett az Aaland és Hangő között elterülő apróbb szigeteket.

A svéd fővárosba érkezett másik hír már sokkal borúlátóbb, eszerint a szovjet feltételei kategorikusak és 36 órát engedélyeztek a finn

bizottságnak, hogy azt elfogadják, vagy visszautasítják.

Mannerheim tábornagy, a finn haderő főparancsnoka előbb a tárgyaló bizottság kiküldése ellen volt, de azután meggyőzték arról, hogy a nyugati nagyhatalmak tényleges és megfelelő segítsége hat hónapon belül nem érkezik meg Finnországba. A Petsamo felől történő csapatszállítás, ugyanis lehetetlennek tartják és a Murmansk felé történő csapatszállítás inkább lehetséges.

## Günther svéd külügyminiszter a svéd- finn-német diplomáciai kapcsolatokról

Stockholm. (Rador.) Chamberlain alsóházi nyilatkozata rendkívül jó benyomást keltett stockholmi és helsinki finn körökben. A svédek amiatt panaszkodnak, hogy Anglia nem értékelte kellőképpen Svédország magatartását a konfliktus alatt.

Egyébként Günther külügyminiszter a Reuters-ügynökség munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette:



GÜNTHER

— Legfőbb gondunk az, hogy olyan határozatot hozzunk, amely legjobban megfelel Finnország és Svédország érdekeinek. A jelenlegi körülmények között a legjobb eszköz Finnország megsegítésére az, hogy mi semlegesek maradunk, de minél több hadianyagot és önkéntest küldünk. Egész idő alatt a legbarátságos és a legszorosabb összeköttetésben álltam a finn kormányval. A béketárgyalások megindulása óta Németországgal semmiféle összeköttetésben nem állunk. A magam részéről a finn kormánynak semmi irányban nem adtam utasítást és csak arra szorítottam, hogy ajánljam az orosz javaslatokat és a finn választ.

A külügyminiszter még kijelentette, hogy a Finnország számára nyújtandó esetleges svéd garancia kérdését még nem vizsgálták meg. Svédország semlegeségi kötelezettségéből kifolyólag továbbra is kereskedelmi összeköttetésben marad a hadviselőkkel és reméli, hogy a tradicionális angol-svéd baráti viszony a jövőben is változatlanul fennmarad.

Páris. (Rador.) A kedden megjelent francia lapok a moszkvai finn-orosz tárgyalásokkal foglalkoznak. A Petit Parisien azt írja, hogy még nem lehet tudni milyen határozatot hoz a finn parlament. Ha a finnek a háború folytatására kényszerülnének, úgy a szövetségesek sokkal hatásosabb segítséget nyújtanának, mint a múltban.

A Le Jour vizsgálja azokat a kötelezettségeket, amelyek a Népszövetség tagállamaira hárultak és rámutat arra, hogy Svédország és Norvégia köteles átengedni a támadásnak áldozatul esett nemzet megsegítésére küldendő haderőt.

A L'Oeuvre úgy értesült, hogy az oroszok csökkentették követeléseiket, de azok még mindig jelentősek, mert a Mannerheim-vonal nagy részének átengedését kívánják.

## Hitler táviratilag üdvözölte XII. Pius pápát

Róma. (Rador.) Hitler birodalmi vezér táviratban fejezte ki jókívánságait XII. Pius pápának koronázásának évfordulója alkalmából.

A Szent Péter székesegyházban egyébként Pignatelli bíboros, a kardinálisok do-

venie kedden délután ünnepi misét celebrált, amelyen XII. Pius pápán kívül, a magasrangú egyházi méltóságok, a diplomáciai kar és hatalmas hívő sereg vett részt. A pápát melegen ünnepelték megérkezésekor és távozásakor.

## Sumner Welles londoni tárgyalásai

London. (Rador.) Attlee őrnagy és Greenwood képviselők, pártvezérek, egy óra huszperces tanácskozást folytattak az amerikai követségen Sumner Wellessel. A megbeszélések után Attlee kijelentette, hogy a folytatott tárgyalások rendkívül érdekesek voltak. Ké-

sőbbben Welles fogadta Sir Archibald Sinclair szabadelpvüparti elnök látogatását, aki egy félórát tartózkodott Sumner Wellesnél és távozásakor a sajtó képviselőinek megtagadta a nyilatkozattételt. Szerdán délután Sumner Welles Eden dominiumügvi miniszternél tesz látogatást.

### Daladier:

## — „Még nem kérték Franciaország katonai segítségét a finnek!”

Páris. (Rador.) A kamara délutáni ülésén DALADIER miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány a képviselőház rendelkezésére áll, de a szovjet békeajánlatok megvitatására összehívott finn parlament még ülészik és ezért jobbnak tartaná, ha a kamara elhalasztaná az ez ügyben bejegyzett interpellációk megvitatását. Rámutatott arra a segélyre, amelyben

Franciaország az első naptól kezdve támogatásban részesítette Finnországot. Emberanyag segítség csak akkor lehetséges, ha Finnország részéről felkérés történik. Az erre vonatkozó kérdézősködésre eddig nem kapott választ. Edig sem Franciaországhoz, sem Angliához ily felkérés nem érkezett. Még várom ezt a felhívást! — fejezte be beszédét a francia kormány elnök.

## Összeült a francia haditanács

Páris (Rador.) A Havas távirati Iroda jelenti: A francia haditanács tegnap Daladier elnökletével ülést tartott, melyen a kormány valamennyi tagja, a hadsereg különböző fegyvernemeinek tábornokai és a vezérkar megbízottai vettek részt. A haditanács megkezdése előtt Daladier miniszterelnök és nemzetvédelmi minisz-

ter Sir Cambell angol nagykövettel folytatott beható tanácskozást.

Daladier francia miniszterelnök egyébként az elmúlt napon megbeszélést folytatott Holma finn párisi követtel. A megbeszélésről nem adtak ki jelentést.



**Az aradi WAGON-LITS // COOK menetjegyiroda, Minorita-palota, értesíti a t. utazó közönséget, hogy kiad külföldi vasuti jegyeket, pausz-füzeteket a hivatásos árakon. ::**

## Lejegyezték az ausztráliai hadikölcsönt

Melbourne. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy az ausztráliai kormány által kibocsátott 18 millió fontsterlinges hadikölcsönt teljesen lejegyezték.

## A holland kormányelnök londoni útja

Ugy tudják, hogy Kollijn volt holland miniszterelnök Londonba utazott, hogy találkozhassék Sumner Wellessel. Az amerikai államtitkár Eden dominiumügvi miniszterrel is tanácskozni fog.

## Ribbentrop hazautazott

London. (Rador.) Rómából jelenti a Reuters-ügynökség: Ribbentrop német külügyminiszter este elutazott az olasz fővárosból. Elutazása előtt közel kétórás megbeszélést folytatott Mussolinivel. Az olasz fővárosból érkezett hírek szerint Ribbentrop tegnap Ciano gróf külügyminiszterrel és Mussolinivel folytatott megbeszélések között telefonon több ízben érintkezett Berlinnel. Egy alkalommal magával Hitler kancellárral folytatott telefonbeszélést. A többszöri telefonálásból arra következtetnek, hogy Ribbentrop újabb utasításokat kért Berlinből.

## Új kormányt ad Japán Kinának

Tokió. (Rador.) A minisztérium hozzájárulását adta ahhoz, hogy egy különleges kiküldöttest indítsanak Kinába, hogy új kormányt alakítsanak Uang-Cing-Wei elnöke mellett. Hasonló jelentést adott ki Yonnyai miniszterelnök, aki szerdán hivatalos nyilatkozatot tesz, amelyben rámutat arra, hogy Japán formálisan elismeri az új kormányt nyomban megalakulása után. A képviselőházban Arita kijelentette, hogy Japán kész megszüntetni a kínai exterritoriális területek jogait.

A Stefani ügynökség jelenti, hogy az egész sajtó egyöntetűen megállapítja: Japánnak nem kell erőfeszítéseket tennie a Japán és az Egyesült Államok közötti viszony helyreállítása érdekében, hanem inkább keresnie kell a kapcsolatokat Róma és Berlinnel, esetleg Párisal, vagy Londonnal és még Moszkvával is inkább. Az egyik japán lap megjegyzi, hogy a közeljövőben Arita és az Egyesült-Államok követe találkoznak.

## Csütörtökre várható ítélet az Auschnitt-ügyben

Bucuresti. Az Auschnitt-pör legutolsó tárgyalási napja iránt még nagyobb volt az érdeklődés, mint eddig. A tárgyalás délután 1 órakor kezdődött és először Vintila Dongoroz, a magánvád képviselője tartott két órás beszédet. Banescu főügyész csatlakozott Dongoroz megállapításaihoz, majd pedig Vasilescu Nottara a védelem nevében utolsónak szólalt fel és a beteriesztett bizonyítékok alapján Max Auschnitt felmentését és szabadlábra helyezését kérte. A szabadlábrahelyezési kérelem felett a törvénytörés az ítélettel egyidő-

ben fog határozni. Éjjel 11 órakor a vádlott két órán át tartó beszédében igyekezett megvilágítani azokat a körülményeket, amelyek következtében a bíróság elé került. Az ítélet kihirdetése március 14-én csütörtökön lesz.

## Bucurestiben fogták el Judik József kolozsvári főmérnök rendőrruhás, veszedelmes betörőjét

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Az elmúlt év júniusában Judik József nyugalmazott főmérnök, Maiorescu-uca 21. szám alatti lakásában páratlan módon véghezvitte betörést követett el két rendőri ruhába öltözött gonosztevő. A 81 esztendő főmérnöktől 360 ezer lej készpénzt és 60 ezer lej értékű ékszert loptak el. Akkoriban nyomban megindult a nyomozás és hamarosan sikerült is megállapítani, hogy a betörés főtette Bogdan Pamfil galati származású veszedelmes rovtommultu egyén, aki rablógylökkossággért már sőbányában is volt. Elfogott azonban nem tudták egészen mostanáig a betö-

rőt, mert utolsó pillanatban mindig sikerült ki- szabadítani magát a rendőrök kezei közül. Most a kolozsvári rendőrség bizalmas értesítést kapott, hogy Bogdan Bucurestiben egy ismert orgazdánál rejtőzik. Ursu Victor, a kolozsvári bünyügyi rendőrség főnöke leutazott Bucurestibe, ahol izgalmas körülmények között raitautott a betörő buvóhelyén, elfogták Bogdánt és Kolozsvárra kísérték. Judik főmérnök és családja a szembesítés alkalmával Bogdánban ráismert az akkori rendőrruhába öltözött egyik betörőjére. Kihallgatása megkezdődött.

## Miért nem támadják a németek Londont?

Wedgwood ezredes megmagyarázza 5 fontos fogadását. Érdekes helyzetképet ad az angol főváros tömeghangulatáról a háboru első napjaiban

Londonból jelentik: Wedgwood ezredes, aki — mint megirtuk — megnyerte 5 fontos fogadását, hogy a németek a háboru első 6 hónapjában nem bombázzák Londont, — érdekes cikket írt a fogadásról a Daily Expressben.

— A háboru kitörése előtt egy nappal — írja — panikszerűen terjedt el az a hír Londonban, hogy az első német légitámadásnál az angol főváros kétszáz ezer halottra és sebesültre számít. Megindult a kijűrités. Szeptember elsején minden képviselő — én is — bizalmas értesítést kapott, hogy a parlamentet is átköltöztetik egy később megállapítandó helyre. Mindent elintézték. Még csak meg sem kérdezték a parlament tagjait, hogy mit szólnak ehhez. Én azonnal megtagadtam az engedelmességet. Pártom vezérének is bejelenttem, hogy nem megyek el Londonból, mert ez csak tömeghisztéria: Hitlernek eszeágában sincs Londont bombázni. A képviselők egymásután tagadták meg, hogy vidékre menjenek parlamentesdit játszani. Valamennyien azt hangoztattuk, hogy nem segítünk növelni a pánikot.

— A háboru első hete kapkodással és ré-

mülettelt telt el. Véleményem szerint a légügyi minisztérium ezen a héten intézkedéseivel többet használt a németeknek, mint az angoloknak.

— Azoknak, akik Blitzkrieget hirdettek, azt válaszoltam, hogy a háboru legalább három esztendeig tarthat.

— Amikor néhány pesszimista képviselő azt állította, hogy bombázni fogják Londont, én bármilyen magas összegű fogadást ajánlottam fel ennek az ellenkezőjére. Pontosan elmondom, mire alapítottam vélekedésemet.

1. Légügyi szempontból London a világ legvédelemesebb városa.

2. Páris közelebb van Németországhoz.

3. Az angol közvéleményt rettenetesen felbőszítene egy polgári lakosság ellen folytatott háboru.

4. A németek takarékoskodni akarnak a benzinnel komolyabb csatákra.

5. Az angol repülőgépeknek könnyebb a helyzete a csatában, mert nem nyolcszáz mér földet kell repülniük, hanem csak száz mérföldet.

6. A bombavetőgépeknek kissé messze fekszik London.

7. A légvédelmi ballonok már a háboru első napján készen álltak.

8. Hitler nem kockáztathatja meg, hogy az angol és a francia légi flotta válaszképpen Berlint is bombázza.

— Annvira biztos voltam abban, hogy légitámadás nem lesz London ellen, hogy még gázálcot sem vásároltam magamnak.

— Szívesen fogadok arra, hogy ismét eltelik hat hónap, amíg németrepülőök bombázzák Londont, bár attól tartok, hogy az angol légügyi minisztérium kénytelen lesz egyes németországi katonai bázisokat bombázni és ezért aztán válaszképpen a német repülőök meg támadják az angol fővárost.

## Radulescu-Mehedinti látogatása Spaak belga kormányelnöknél

Brüsszel. (Rador.) Radulescu Mehedinti, Románia belgiumi követe kedden kihallgatáson jelent meg Spaak belga külügyminiszternél. A kihallgatást hosszas megbeszélés követte.

URANIA mindig az élen. Ma utóljára

Te afonelvét: 12-32. láthatja Bíró Lajos

örökbecsű alkotó át „Hotel Imperial”

A daliás Almásy főhadnagy kalandjai és forró szerelme

NE MULASSZA EL!

3-kor olcsó helyárrakkal. 5, 7-15, 9-15.

Holnap premier!

A „Lázadók” óta a legnagyobb tengerészfilm! Monumentális élfilm!

Holnap premier!

## A tengeri hóditók

Az ember csak akkor győzhet a tengeren, miután megvívta élethalál-harcát a sötétséggel, gonosszággal és butasággal. A térfias bátorság és a gyöngéd szerelme filmremeke. Douglas Fairbanks Jr s a legbájosabb hollywoodi sztár Margaret Lockwood. Rendezte F. Lloyd

## A régi nyugdíjak visszaállításáról intézkedő rendelet a múltban csökkentett nyugdíjakra is vonatkozik

Március 31-ig kell kérvényezni a rendezetlen állampolgárságu nyugdíjasoknak visszatartott illetményeik folyósítását

Nagyvárad. Ismeretes, hogy kormányintézkedésre mindazoknak a nyugdíjasoknak visszaállították eredeti nyugdíjukat, akiknél két hónappal ezelőtt bizonyos nyugdíjcsökkentést léptettek életbe. Vannak azonban olyan esetek, ahol ugyanezen az elvi alapon, de még korábban léptettek életbe csökkentést, legtöbbször, amikor valaki nyugdíjának áthelyezését kérte. Most felmerült az a kérdés, hogy mi lesz ezeknek a nyugdíjasoknak a sorsa. Dr. Soós István képviselő a fővárosban felvilágosítást kért az országos nyugdíjpénztárnál ezekről a nyugdíjakról. Közölték a képviselővel, hogy a régi nyugdíj visszaállítására vonatkozó rendelet ezekre a nyugdíjasokra is vonatkozik s a Nyugdíjpénztár 89573—940. szám alatt körrendeletet intézett a pénzügyigazgatókhoz, melyben utasítást adott, hogy az érdekelt nyugdíjasok névsorát terjesszék be a

Nyugdíjpénztárhoz. Mindazok tehát, akik ebben a kategóriában vannak, jelentkezzenek a Nyugdíjpénztárnál, hogy fölvegyék őket a kimutatásba.

Ugyanakkor a Magyar Népközösség nagyváradi irodája tudomására hozza az érdekelt nyugdíjasoknak azt, hogy a rendezetlen állampolgárságu nyugdíjasok visszatartott illetményeinek folyósítását március 31-ig kell kérvényezni a pénzügyigazgatóságon. A benyújtott kérvényhez csatolni kell a városháza igazolasát arról, hogy az illető nyugdíjas állampolgárságának az új törvény alapján való elismerése már megjelent a Hivatalos Lapban. A kérvényre csupán 8 plusz 1 lei bélyeget kell ragasztani — s nincs szükség semmiféle kijáró közvetítésre, — amit különben a törvényes rendelkezések is tiltanak.

## A behozatali és kiviteli engedélyek

érvényének meghosszabbítását kérték a külkereskedelmi minisztertől

Bucurestiből jelentik: Ion Cristu külkereskedelmi miniszter értekezletre hívta össze a bucarestij Kereskedelmi és Iparkamara nagytermébe az exportőröket s importőröket, akiknek véleményét kérte ki az új külkereskedelmi rendszer alkalmazásával kapcsolatban. Az értekezleten számos felszólalás hangzott el és a kifejtett kívánások a következőkben foglalhatók össze:

1. A behozatali és kiviteli engedélyek érvényének meghosszabbítása.
2. A behozatali keretek felülvizsgálása.
3. A rendelkezésre álló behozatali diszponibilitás elosztásának megtörténte előtt hallgassák meg az összes importőr-retegek kívánásait.
4. Biztosítsák a szerzett jogokat és a biztonságot a kiviteli szerződések megkötésénél.
5. A beadott kérvények gyors elintézése.

6. Engedélyezzék a behozatali kérvények érvényének ellenértékének megfizetését, melyeket olyan országokból importálunk, amelyek ezeket a nyersanyagokat nem termelik.

8. Az összes importőrökkel közöljék azt, hogy a különböző országok viszonylatában milyen behozatali diszponibilitás áll rendelkezésre.

9. A lehető legjobban könnyítsék meg az árubeszerezést.

10. Engedélyezzenek behozatali kereteket az új cégek, valamint azon cégek számára, amelyek a volt B. listában felsorolt árukat kompenzációs alapon hozták be.

Itt emlékeztünk meg egyébként arról, hogy a külkereskedelmi minisztérium részletes utasításokat küldött a helyi árellenőrző bizottságoknak az új külkereskedelmi rendszer végrehajtásával kapcsolatban.

## Az ausztráliai missz és a balatoni főpincér

romantikus regénye válással végződött Melbourneben

Hódmezővásárhely. A Balatonon kezdődött Miss Molly, a kékszemű angol leány rajtafelejtése a tekintetét Nagy Józsin. Szép legény volt Józsi. Bajuszt viselt s kedvesen tudott szólni az angolok nyelvén az idegen kisaszonvhoz. Megjelenésében volt valami főri, ami érthető is, mert főri is volt: főpincér a nagyvendéglőnek, melynek terraszán Miss Molly társasága a kéknyelűt izlelgette.

Másnap már együtt járták a lankákat, ahol Csokonai kereste Lilláját. Három hét múlva pedig a balatoni expressz lépcsőjén fogadalmat előzte meg a bucsucókot. Nagy József esküvel ígérte, hogy utánamegy szerelmesének. Molly csak ekkor mondta meg, hogy nagy utat kell megtennie.

Ausztráliában lakik, ahol vegyészeti ipartelep van.

Nagy József állta a szavát s három holdujás után, amikor Miss Molly jóvoltából kezében volt az ausztrál beutazási engedély, a hajólegy és minden más ami a kivándorláshoz szükséges, gondolkodás nélkül elindult hegven, völgyön, tengeren át, megkeresni szépséges tündérr királynőjét.

Melbourneban találta meg. Mingvárt mentek a templomba s az ezüsttűkrös pesti kávéházak egykorú főura ura lett Miss Mollynak és ura lett a gyártelepnek.

Most van egy esztendeje ennek s egy esztendő múltán „Válóper” címmel új fejezetet írtak a szép szerelmi regény végére.

Nagy József értesítette a Hódmezővásárhelyen élő szüleit, hogy különváltan él feleségétől. A szakítás azért következett be, mert folytatni akarta régi foglalkozását, a feleségének ezzel szemben az volt az álláspontja, hogy az ő mesterségére, a kozmetikai szakra képeztesse át magát. Válásukról az ausztráliai lapok hosszú cikkeket közöltek és azóta figyelemmel kísérik Nagy József életét. Ő most Abury-ban egy vendéglő üzletvezetője. Jól megy a sora, talán boldog is, ha ugyan boldog lehet a pincérmok új királyfia a mesebeli királyleány nélkül.

Idehaza, a vásárhelyi Béla cigány-uccában is boldogtalannak véli egy házaspár a Józsi fiuk sorsát.

## A német sajtó a román petroleumvidékről

Berlin. (Rador). A Frankfurter Zeitungban „Látogatás a román petroleumvidéken” címmel cikk jelent meg, amelyet a lap bucarestij levelezője küldött be, aki körutat tett a petroleumvidéken. A tudósító részletesen leírja a berendezéseket, valamint a petroleumtermelés nagy jelentőségét, anélkül azonban, hogy politikai megjegyzéseket fűzne hozzá. A román kormány megfelelő intézkedéseket fogantatott, hogy biztosítsa a termelést és a szétosztást.

A Völkischer Beobachter szintén a román petroleummal foglalkozik és felsorolja azokat a rendelkezéseket, amelyeket a nemrég felállított pet-

## Nemzetközi vasuti jegyeket

hivatalos árfolyamon kiad:



ROMANIA menetjegyiroda  
SÁNDOR könyvkereskedésben

## A külföldi sajtó képviselői C. Giurescu sajtó-miniszternél

Bucurestiből jelentik: Egy rövid bucarestij jelentés nyomán megírtuk, hogy Constantin Giurescu propagandügyi miniszter szombaton sajtóösszejövetel keretében fogadta a külföldi és a bucarestij sajtó képviselőit, tudósító ügynökségek munkatársait, valamint az árutazóban lévő határon túli hírlapírókat. Az összejövetelen egyébként a következő sajtólevelezők vehettek részt:

Frank Stevens a romániai külföldi sajtólevelezők szindikátusának elnöke, Edin von Coler a „Deutsche Allgemeine Zeitung” kiküldöttye, E. Wise az „Observer” levelezője, Suzie Cheminade a „Petit Parisien” kiküldöttye, Lea Schiave az „Oggi” és a „Tempo” kiküldöttye, M. Petrovics a jugoszláv követség sajtótanácsosa, Giovanni Costa olasz sajtóattasé, Dard báró a francia nagykövetség információs szolgálatának igazgatója, Werner Voss német sajtótanácsos, A. G. Pember angol sajtóattasé, René Chopin de Janvry a francia nagykövetség sajtóattaséja, Fülöp Pál a magyar követség sajtóattaséja, Kloyce K. Houston az amerikai követség titkára, Venceslav Projici a bolgár követség sajtóattaséja, C. Mertens a belga követség sajtóattaséja, Sevejev a szovjetkövetség sajtóattaséja, Herman von Ritgen a német követség sajtóattaséja, F. C. Y. Chalmers Wright az angol követség sajtóattaséja, Yu Huo Joei kínai követségi sajtóattaséja, Klaus Schicker a DNB levelezője, M. H. Lovell a Reuter levelezője, M. Castagné a Havas levelezője, Arov a Tass levelezője, Stefan Werner a PAT levelezője, G. Christoph a Frankfurter Zeitung levelezője, Edmund Guerive az Agence Economique de Financiere levelezője, R. Schöber az Eildienst levelezője, Derek Patmore az Exchange Telegraph levelezője, dr. Hans Henrich az Europapress levelezője, E. D. Walker a Daily Mirror levelezője, Luigi Armeiani a Giornale d'Italia levelezője, L. Thevenin a Le Temps levelezője, Laycock a Christian Science Monitor külön levelezője, Sakir Cecen az Ulus levelezője, Knyphausen gróf a Deutsche Allgemeine Zeitung levelezője, R. Pomprein a Hansa Presse Dienst levelezője, Serge Nabocoff a Daily Mail levelezője, Kirschen a Daily Telegraph levelezője, L. Herman a Paris Soir és a Paris Midi levelezője, Mario Valaperta a Regime Fascista levelezője, S. Squarini az Il Popolo d'Italia levelezője, Karl Gyr a Neue Berner Zeitung levelezője, I. Sihmerz a Berner Bund levelezője, Petre Mizunca a PAT levelezője, Tomics a Vreme levelezője, G. Tsurkas az Eleftheron Vima levelezője, L. Kostomiris az Ethnes levelezője, M. Objer a Heidelberger Nachrichten levelezője, K. Gebauer a Wiener Neuste Nachrichten levelezője, G. Mergt a Neue Freie Presse levelezője, Ivan Cagen a Paris Soir-Post levelezője, Louis Alerino a Het Volk Amsterdam levelezője, dr. Wolfgang Bretholz a bázeli National Zeitung levelezője, Liviu Nasza a belgrádi Politika levelezője és G. Horia a Fournier levelezője, valamint a következő árutazó külföldi hírlapírók: Crednic Salter, Baldasseroni gróf, Sydney Morell, Einar Boesgaard és Olaf Kjejsrup von Mühlen.

CORSO: 3. 5. 7-15. 9-15

I. Greta Garbo-Maria Walewska

II. Stan és Bran Uj híradó: az Angol flotta

Jön! Párisi ház Jön!



## Ma veszi át hivatalát Ionescu Iuliu dr. Aradmegye új prefektusa

**Az új megyei prefektus első nyilatkozata az Aradi Közlöny számára**

Temesvári munkatársunk jelenti: Az Aradi Közlöny temesvári munkatársa tegnap felkereste dr. Ionescu Iuliu közigazgatási vezérfelügyelőt, Aradmegye újonnan kinevezett prefektusát. Ionescu dr. éppen hivatalának átadásával volt elfoglalva és így hosszabb nyilatkozatadásra ezuttal nem volt ideje. Az új aradmegyei prefektus kijelentette, hogy nagy örömmel fogadta kinevezését és legteljesebb munkaképességével igyekszik fontos, új örhe-lyét betölteni.

A kisebbségekre vonatkozólag kijelentette — mint ezt Temesvárott és Temesmegyében is tapasztalták — mindenkor a legteljesebb megértéssel és jóindulattal viseltetett irántuk

és ez a magatartása a jövőben sem változik meg. Az új prefektust hivatalába ma, szerdán iktatják be Aradon.

\*

Stinghe Dimitrie vezérkari ezredes, Aradmegye lemondott prefektusa kedden Aradra érkezett. A megye közigazgatási ügyosztálya Stinghe Dimitrie ezredes, volt prefektus megérkezéséről kedden azonnal értesítette Ionescu Iuliu dr. közigazgatási vezérfelügyelőt, Aradmegye újonnan kinevezett prefektusát, aki szerdán délelőtt érkezik meg Aradra, hogy a távozó prefektustól a szokásos ünnepi keretek között átvegye hivatalát.



### Az angol-svéd kereskedelmi egyezmény

A közelmúltban írták alá az új angol-svéd kereskedelmi egyezményt, amely rendezzi a két ország kereskedelmi kapcsolatait. Az angol-svéd külkereskedelmi forgalom eddig körülbelül 70 millió font aktivumot mutatott fel Svédországra javára. Eddig Svédország ezen összeg felett angol fontban rendelkezett. Az új kereskedelmi egyezmény megkötésekor Anglia ragaszkodott ahhoz, hogy Svédország ne használhassa fel ezt a deviza-összeget németországi tartozásai kiegyenlítésére és így ne adhasson angol devizát Németországnak. Ezért az új angol-svéd kereskedelmi szerződés egy speciális fontot vezet be, amely csak Angliában és a dominiumokon vásárolt áruk fedezésére szolgálhat. Az Anglia által Svédországban vásárolt áruk fedezésére az Angol Bank speciális svédkorona számlát nyitott. Ebből fedezik a Svédországban eszközölt angol vásárlásokat, viszont a Svédország javára mutató aktívum csak az angol impériumban Svédország által vásárolt áruk kiegyenlítésére szolgálhat. Az egyezmény szerint a Kanadában, Terra Nova-ban, vásárolt árukat Svédország nem fizetheti ebből a tartalékból. Ezzel a rendszerrel az angliai svéd követeléseket zárolták. Svédország nem rendelkezhet angol font felett és így nem fizethet angol fonttal Németországnak vagy más idegen államnak.

## A párisi Comédie Française együttese Budapestről jövet átutazott Aradon

Délután 2 óra.

Az aradi állomáson néhány türelmetlen ember topog: még mindig nem jött meg? — kérdezik számtalanszor a szögálatos vasutasokat, de a válasz irgalmatlan:

— A budapesti gyorsvonat még mindig nem érkezett meg a határállomásra.

Az iskolás lányokat, akik az izgalomtól kipirult arccal lesik a messzeséget — feltűnik-e valahol a vonat kigyózó füstje? — Florica Bucurescu, a Ghíba Birta leánygimnázium igazgató-nője aggodalmas gonddal vezényli a vasúti váróterembe, hogy a tavaszi szél éles foga meg ne ártson a várakozásban.

A temesvári gyorsvonat utasai közül sokan kíváncsian visszamaradnak. — még nem haitatnak a városba — érdeklődve kapnak az alkalmon: a „Comédie Française” — a világ egyik legrégebbi és legjobb színházának művészei utaznak Budapestről Aradon át Bucuressti felé, ahol vendégszerelnének. A párisi vendégeket néhány lelkes francia- és művészetbarát és néhány ifjú leány virággal várja.

Két óra után néhány perccel a messziségből a szél hozza a vonat dübörgését. A kürtösi határállomás felől berobog a Rapid a párisi vendégekkel.

— Oh, bon jour! — cseng vidáman egy férfihang — ezt a hangot egész Páris ismeri, ez a hang... bakfis-álom. — Yonnel, a francia vígjátékszínház nagy művésze jelenik meg a vasúti kocsi ajtóiban. Ő a párisi „Comédie Française” vándorútra kelt művészeinek vezetője. Vidáman szállnak le a vonatról a hölgek és a többi színés is — 12 francia művész, a francia színijátás büszkeségei: Marie Bell, Olariond, Germaine, Rouer, Catherine Fontenev, Jean Sully, Françoise Delille, Caronn, de Rigoult, Bereau, Cambreuil, Sigger.

Az egyik útságró fényképezőgépe kattant. — az iskolás leányok autogrammért ostromolnak, — még a vasúti hordárok is odaszaladnak.

— Mi történnék itt? — jön szigoruan a rendőr. — Csitt, párisi színészek! És a rendőr feszesen szalutál és bámul.

Csak hat percig áll Aradon a vonat.

Kapkodó, szaggatott szavak — szófoszlányok s nem kímélt mondatu sajtóbeszélgetés folyik le. Vilám-intervju.

— A budapesti ünnepelés — a francia követ-ségen fogadtatás — oh, igen, siker, siker... Bucuresstiben meddig maradunk? — négy nap. — Mit látszunk? — Ime: „Andromaque” de Racin. „On

ne badin ne pas avec l'amour” de Musset, „Le Misantrophe” de Moliere, „Le carrosse du Saint Sacrement” de Prosper Merimée, „Il faut qu'une porte soit ouverte ou fermée” de Musset, et un moderne: Paul Morand: „Le voyageur et l'amour”.

— Oh, igen — végül egy irodalmi estét is tartunk — költők, versek...

— Miért indultak utnak?

Vidám mosoly a válasz és nem határozott kijelentés — csak az utirány biztos: Bucuresstiből, Athén, Belgrád, Szófia, Konstantinápoly, Ankar, Bevrouth (Szia) és haza. Párisba!

— A háború?... a francia főváros elsötétített uccái... légvédelem... nem bírja a rivaldák fényét? — A könnyű francia szellem utra kelt, hogy hiveket hódítsion?

Nincs idő válaszra. A vonat kerekei megcsikorodnak. Vidáman integetve szállnak fel — és az aradi állomáson az iskolásleányok üde szájából felcsendül bucsuztatónak a Marseillaise...

## A kolozsvári pénzügyigazgatóság sikkasztással vádolt tisztviselői a bíróság előtt

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: A kolozsvári vádtanács elé ma került az előzetes letartóztatásban lévő Cucu Ilie volt kolozsvári pénzügyigazgató, Curiac Gheorghe pénztáros, Cordos Dimitrie gyalui adófőnök, Logoian Ioan kolozsi főnök, Mircea Vasile, Ceureanu Petru és Kertész Ioan adóosztályvezetők szabadlábra helyezési kérése. A tárgyalóterem zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel és kíváncsian várták a volt pénzügyigazgató további sorsáról várható döntést. A főügyész beszédében kérte a harmincnapos vizsgálati fogságot elrendelését, míg Cucu védője, Ciugudean Marius nyugalmazott ügyész azon a címen kérte védenca szabadlábra helyezését, hogy tulajdonképpen Cucut a vizsgálóbíró még ki sem hallgatta és a perrendtartásnak megfelelően ezért letartóztatásba sem helyezhető. Ceureanu, Cordos védői csatlakoztak Ciugudean ügyvéd felszólalásához. A vádtanács hosszas tanácskozás után hozta meg a döntést és Cucut, Ceureanun, valamint Cordost szabadlábra helyezte, míg a többi vádlott esetében elrendelte a

30 napos vizsgálati fogságot. A volt pénzügyigazgató és társainak szabadlábra helyezése azonban csak formáság volt, mert nyomban a döntés elhangzása után a főügyész elrendelte előzetes letartóztatásukat és már a délutáni órákban a vizsgálóbíró meg is kezdte kihallgatásukat, hogy amikor ismét a vádtanács elé kerül az ügy, ennek a perrendtartás által előírt formáságnak is eleget tegyenek.

### Elkészült a Kamara válasz írási javaslata

Bucuressti. (Rador). A kamara mai ülésén Vasile Clementi előadó ismertette annak a bizottságnak javaslati tervezetét, amelyet a képviselőház az Uralkodónak adandó válasz megszövegezésére kiküldött. A válaszi írat pontos szövegét lapunk legközelebbi számában részletesen közöljük.

### Holland tankhajó katasztrófája

Amszterdam. (Rador.) Az „Euota” 9000 tonnás holland petroleum-szállító hajó, amely Curacao irányából Rotterdam felé közeledett, robbanás következtében elsüllyedt. A robbanás oka egyelőre ismeretlen. A hajó legénységét egy angol hajó megmentette. Összesen 42 holland tengerész tartózkodik a brit hajón.

FORUM FILMSZÍNHÁZ.

MA PREMIER!

Telefon 21-11

Az évad legnagyobb expedíciós dzsungel-filmje:

## Stanley, a riporterek királya

amely három évig készült a legsötétebb Afrikában, az őserdő minden szépsége és borzalma van ebben, a Fox kétmillió dolláros filmóriásában.

Amerika legnagyobb karakterszínészeivel SPENCER TRACY-val, partnere a most feltűnt amerikai filmdiva: NANCY KELLY, a film másik főszerepét RICHARD GREENE alakítja. — Új román és Fox hirdók a legújabb háborús eseményekkel. — Előadások 5, 7:15 és 9:30 órákor. — Kedvezményes jegyek nem érvényesek.







# KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

## Német-orsz megegyezés a petsamói bányák kiaknázására?

Amszterdam. (Rador.) Jólétesült forrásból jelentí a Havas, hogy több ruhrvidéki bánya mérnökkel utasítást kaptak, hogy utazzanak el minden lel szerint — Petsamo irányába, Odaut-

zott egyébként a Deutsche Nickelwerke több munkása is. Német körök szerint német-orsz megegyezés áll küszöbön a petsamói bányáknak német szakemberek által való kiaknázásáról.

## Ujabb rendelkezéseket adott ki a földmivvelésügyi minisztérium a tavaszi mezőgazdasági munkálatok elvégzésének biztosítására Szomszédságok szerint munkacsoportokat szerveznek

Bucurestij jelentés szerint a földmivvelésügyi minisztérium újabb rendelkezéseket adott ki a tavaszi mezőgazdasági munkálatok elvégzése biztosításának érdekében. Az újabb utasítások szerint a községi mezőgazdasági bizottságok szántási, szállítási és mezőgazdasági munkás-csoportokat alakítanak és ezeket olyan arányban osztják be, amennyi területet a községben egy-egy gazdának meg kell művelnie. Ilyen csoportokat azokban a községekben szerveznek, ahol az egyes mezőgazda munkaereje és munkalehetősége nem elegendő arra, hogy külön beszerzés nélkül a szükséges munkálatokat idejében elvégezze.

A gazdálkodóknak elsősorban saját földjeiket kell megművelniük és csak azután kötelezik őket arra, hogy a többi gazdának, elsősorban a katonai összpontosításon levőknek, valamint azoknak, akiknek szekeret és állatait elrekvirálták, segítséget nyújtsanak.

A szántási csoportokat szomszédságonként szervezik meg. A csoport vezetője a szomszédsági vezető. Ugy a szekeres, mint az ekés csoportokat kényszerű társulás formájában alakítják meg és minden gazda köteles ehhez a kényszerű társuláshoz azzal hozzájárulni, amivel rendelkezik: szarvasmarhákkal, lovakkal, ekékkel stb. Így például egy felszerelt eke öt gazda társulásából állítható elő: 2 gazda az állatokat adja, kettő vezeti az ekét és egy gazda az eke tulajdonosa. Egy szekér három gazda társulásából szervezhető meg: az egyik a szarvasmarhák tulajdonosa, a másik a szekér tulajdonosa, a harmadik pedig hajtja a szekeret.

A szántási csoportokat szomszédságonként alakítják meg. Ezeknek a csoportoknak száma a község szükségletétől függ. Így egy-három szekeret szerveznek meg a malomba való szállítás, a fahordás részére és ezek a szekerek a község valamennyi lakosának rendelkezésére állanak. A mezőgazdasági munkálatok kezdetén a szállítási csoportok céljaira kevés igásállatot használnak fel, mert az állatok ilyenkor elsősorban a szántás céljaira szükségesek. A szállításokat lehetőleg vasárnap, vagy esős napokon kell elvégezni. A nagybirtokosok tulajdonát képező igás állatokat a közérdekű munkákra ugyanolyan arányban kell felhasználni, mint a kiscgazdák állatait. Mentessülnek a közmunka alól azoknak a gazdának igásállatai, amelyekkel a gazdálkodó sűrűs mezőgazdasági munkát végez.

Ugyancsak szomszédságonként szervezik a munkás csoportokat is, amelyekben részt vesznek a férfiak, az asszonyok, a gyermekek, kivéve a pólyás és egészen kis gyermekekkel rendelkező anyákat. Ezek a munkás csoportok napszamos, vagy akkordmunkát végeznek. Természetesen minden nagybirtokos, vagy kiscgazda köteles a megállapított díjszabás szerint ezt a munkát megfizetni.

A községi mezőgazdasági bizottság hetenként egyszer szombaton, állapítja meg a különböző munkacsoportok számát. A szekercsoportokban az összes községi igásállatok sorrendben vesznek részt. A különböző csoportokról egyébként táblázatot készítenek.

A mezőgazdasági kamara állapítja meg, hogy naponta egy eke, egy szekér és egy munkás mennyi munkát köteles végezni. Viszont a községi mezőgazdasági bizottságok állapít-

ják meg, hogy az egyes gazdálkodók részére hány eke, szekér és munkáscsoport szükséges. A munkaszükségletet is a mezőgazdasági bizottság állapítja meg és a gazda köteles minden pénteken a bizottság titkárnál, vagyis a községi jegyzőnél igényét bejelenteni. Ezeket az igényléseket külön könyvben vezetik. Minden szombaton a bizottság közli a csoport tagjaival, hogy hol kell munka céljából megjelenniük.

A miniszter rendelkezése hangsúlyozza, hogy ez a rendszer nem érinti a magántulajdont és csak az a célja, hogy a lehető leghatékonyabb módon használja ki a jelenlegi körülmények között csekély munkaerőt.

A mezőgazdasági bizottság hetenként összeállítja a munkatervet, minden héten jelentést készít az elvégzett munkáról, a tapasztalható nehézségekről és gondoskodik arról, hogy a végzett munka ellenértékét a munkásnak pontosan és becsületesen megfizessék.

— Az „Astra” Prima Fabrica Romana de Vagoane si Motoare S. A. igazgatósága Stan Vidrih mernököt administrateur délégué-vé, C. Bursan, N. Malaxa és Stan Vidrih igazgatósági tagokat az igazgató-bizottság tagjaivá választotta.

## Állami támogatással alumínium-gyárat állítanak fel Romániában

A romániai alumíniumgyár felállításának terve már évtizedek óta foglalkoztatja Románia gazdasági körét, azonban annak megvalósítására nem került sor, mert a szükséges tőkét nem sikerült előteremteni. Most, hogy a belföldi és külföldi alumíniumfogyasztás a re-



## AZ EMGE aradi fiókjának közleményei

### Az EMGE felhívása Arad megye mezőgazdáihoz!

A tavaszi kikelet késik, ami a tavaszi kalászosok elvetését is késlelteti. A hosszú tél bizonytalanná teszi az őszi vetések eredményét is. Ezen eredménytelenség pótlására két rentábilis termelés kínálkozik, az egyik a cukorrépa, — amelyet gazdáink vidékünkön már eddig is igen szép eredménnyel kultiváltak — a másik eddig még nálunk ismeretlen, de gazdaságilag éppen olyan fontos és eredményes termelési ág: a szójabab.

Egyesületünk, figyelembe véve a mai nehéz vetőmagbeszerzési viszonyokat és szemelőtt tartva a gazdák érdekeit, elvetvén a gazda gondját a drága és nehezen beszerezhető vetőmagokat illetően, megállapodást létesített több erdélyi vármegyére, így Aradmegyére is a német SOIA-társasággal, amelynek eredményeként a Soia-társaság egyesületünkön keresztül vetőmagot és oltóanyagot bocsájít a vele szerződő gazdák rendelkezésére, első kapálás után pedig holdanként 1000.— lei előleget folyósít. A társaság a szójabab átvételi árát egyesületünkkel egyetértőleg mázsánként 900.— leiben állapította meg. Igóretet karván arra, hogy amennyiben az ősz folyamán a mezőgazdasági termények árai lényegesen emelkednének, úgy nem zárkozik el az átvételi ár önszántából való további emelésétől. A szójabab azonkívül, hogy termelése 900.— leies mázsánkénti ár mellett megfelelő gondozás esetén szép eredménnyel kecsegtet, földünknek — ellentétben a napraforgóval, amely egyike a legzseróább növényeknek — javítja.

A szójabab termesztése községenként lesz beszerelve. Csak azok a községek jöhetnek számításba, ahol vasútállomás van, vagy ahol a másik község vasútállomása könnyen megközelíthető és ahol a szerződött holdak száma legkevesebb 20 kat. hold.

A fentiekre való tekintettel felhívjuk a megye községeinek vezetőit, hogy a szójabab minél nagyobb területen történjen termesztésére hívják fel a gazdák figyelmét a községek vezetői közül pedig — esetleg a községvezető — vállalja valaki a termelési szándékozók összehívását. A jelentést a szervező és bejelentő gazda, vagy községi tisztviselő személyesen hozza be hozzánk, ahol utiköltségét megtérítjük. A jelentések beküldhetőek a következő címre is: Reuniunea Agricol, torilor Maghiari din Ardeal, sucursala Arad, Bulev. Regele Ferdinand 41. Hivatalos órák naponta délelőtt 9—12-ig és délután 4—6-ig.

DARVAS GYÖRGY,  
EMGE-felügyelő.

## Vagononként 10.400 leiben állapították meg a cukorrépa új átvételi árát

Az Argus értesülése szerint a földmivvelésügyi minisztérium közölte a cukorrépatermelői szindikátusok központjával, valamint a mezőgazdasági kamarákkal, hogy 1940-re a cukorrépa beváltási árát vagononként 10 ezer 400 leiben állapították meg. Ez a rendelkezés egybeesett a havasalföldi s olteniai cukorrépa termelők szindikátusának közgyűlésével, amely a napirenden kívül megvitatta a múltévi kampányban termelt cukorrépa kérdését, valamint a jövőbeni kilátásokat is. Valamennyi felszólaló szövegében, hogy azok a körülmények, amelyek között ősszel be kellett takarítani a termést, valamint a munkaerő és a szállítás drágulása, amely erősen felduzzasztotta a termelési költségeket, olyan helyzetet teremtettek a répatermelők részére, hogy valóságosan ráfizetnek, mert az 1939. tavaszán megállapított répaárak alatta maradtak a termelési költségeknek. A regáti répatermelők szindikátusa fel is hívta az illetékesek figyelmét erre a helyzetre és azt kérte, hogy az elmúlt évre visszamenőleg egészítsék ki a cukorrépa átvételi árát, az új kampányra pedig a változott viszonyoknak megfelelő árat állapítsanak meg. Tekintettel arra, hogy ezt az ország többi részében élő termelők is kér-

pülőgépgyártás növelése következtében nagymértékben emelkedett, a kormány támogatásával rövidesen sor kerül a romániai alumíniumgyár felállítására. Az eddigi tervek szerint, az alumíniumgyár a jövő évben már meg is kezd működését.

— Jugoszláv—román kereskedelmi kamara nyílik. Március 17-én avatták fel az új Jugoszláv—román kereskedelmi kamara helyiségeit Belgrádban. Az ünnepségre Bucurestiből népes küldöttség utazik a jugoszláv fővárosba.

— A Bucuresti—Budapest—Belgrád „gazdasági háromszög” szükségessége. Kassa, Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal előadótestet rendezett Kassán, József főherceg, valamint Zichy Nándor gróf képviselő tartott előadást Magyarország idegenforgalmi feladatairól. A főherceg hangoztatta a Bucuresti—Budapest—Belgrád gazdasági háromszög kialakításának a szükségességét. A főherceg megállapítására szerint az Anschluss után a Magyarországtól nyugatra eső területek gazdasági központja Berlin lett.

— Megalakult Bécsben a Délkelet-Európai Társaság. Bécsből jelentí a Rador: Funk, német gazdasági miniszter védnökléte és Bürckel kormánybiztos elnökletével megalakult Bécsben a Délkelet-Európai Társaság. A társaság feladata kifejleszteni a gazdasági és művelődési kapcsolatokat Németország és a délkelet-európai államok között. Bürckel kormánybiztos és körzeti vezető egyébként vasárnap nyitotta meg a hécsi tavaszi mintavásárt.

# Legújabb jelentéseink:

## Kedden éjszaka Moszkvában

# aláírták a finn-orosz megegyezést a háború beszüntetéséről és ennek feltételeiről

Karéliát és Viipurit átengedték a szovjetnek, mely Hangő félszigetén katonai támaszpontot létesíthet. — Elkészült a békeszerződés tervezete is

Lapzártakor telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója a „Timpul” késő-éjjeli Rador-jelentése alapján

Moszkva. DNB: A napok óta folyó finn-orosz béketárgyalások kedden a késő éjszakai órákban eredményesen befejeződtek. A tárgyalások befejezésével egyidejűleg békeszerződést is készítettek a tárgyalóbizottságok, amelynek három főfeltételét már az éjszakai órákban közölték is. A három békefeltétel:

- 1) A hadműveletek azonnali beszüntetése mindkét részről.
- 2) A karéliai földszoros, valamint Viipuri az oroszok részére való átengedése.
- 3) Finnország engedményezi Oroszország részére, hogy Hangő félszigetén katonai támaszpontot létesítsen.

A megegyezésről szóló jelentést éjjelután a moszkvai rádió hivatalosan is közölte.

## A finn-orosz háború utolsó napja

Helsinki (Rador.) Hivatalos jelentés szerint az ellenség nyomása az északnyugati partokon tovább tartott. Néhány helyen az oroszoknak sikerült előnyomulni Viipuritól keletre. A szovjet-támadásokat Pakkola környékén visszavetették. A finn tüzérség megállította a Vuoksi legén előnyomuló szovjet gyalogságot. Hasonlóképpen az állomás ellen irányuló támadást is tüzérség húsította meg. A Ladoga-tótól északkeletre az ellenség támadásai folytatódtak.

A finn repülőgépek felderítő repüléseket végeztek és közben erőteljesen bombázták az orosz csapatokat. Különböző eredményeket értek el a finn repülők az orosz tüzérség bombázása alkalmával. Az orosz repülőtevékenység is rendkívül erőteljes volt a keddi napon. 15 szovjet repülőgépet lelőttek a finn léghajók.

### Az olasz sajtó Ribbentrop látogatásáról

Róma. (Rador.) Mussolini, Ciano és Ribbentrop között folyt megbeszélésekkel kapcsolatosan a „Giornale d'Italia” leszögezi, hogy ez a találkozás a háború első hat hónapjának lezárása után történt meg és annyit jelent, hogy Olaszországot Németország a háború utolsó szakaszának megkezdéséről kívánja részletesen informálni. Olyan nemzetközi események történtek az

utóbbi időben, többek között Sumner Welles európai útja, az orosz- finn tárgyalások megkezdése, stb., hogy szükségesnek mutatkozott ez a megbeszélés. A tárgyalások során az egész európai helyzetet megvitatották, a kilátásokról emlékeztek meg és a béke lehetőségét tárgyalták.

### Ma Lloyd Georgeval találkozik Welles

London. (Rador.) Sumner Welles szerdán még Lloyd George-val is találkozni, hogy megbeszélést folytasson a politikussal. A találkozás Sumner Welles magánlakásában történik meg.

### Svéd-francia sajtó-konfliktus

Páris. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelentése szerint a párisi svéd követ tiltakozását jelentette be a külügyminisztériumnál a francia sajtónak a svéd kormány ellen intézett támadásai miatt.

### Munkatábor Svájcban

Bern. (Rador.) A DNB jelentése szerint a svájci hatóságok elhatározták, hogy munkatáborot létesítenek, ahol a menekülteket helyezik el. A munkatáborok kötelesek a nemzetvédelmi munkálatokban résztvenni.

# Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

## Magyar nyelvű hírek

8.30: Reichsender Böhmen (269.5 m és 21 m röv. hull.) 18.50: Pozsony. 20: Toulouse (328.6 m.) 19.50: Radio-Románia 20: Reichsender Böhmen (269.5 m és 31 m. röv. hull.) 21.18: Róma II. (244.3 m.) és Róma RH (21.15). 22.15: London National (261 m) és rövidhullám GSA (48.50 m.) GRX (30.96 m.) 22.15: Reichsender Böhmen 23.45: Pozsony 23.45: Belgrád (437.3 m és 49.2 m röv. hull.) 23.50: Besztercebánya 23.45: Toulouse (328.6 m) és Strasbourg (349.3 méter)

SZERDA. MÁRCIUS 13.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Carabita cigányzenekara. 13.05: Luceafarul zenekar. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A zene folytatása. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Különféle közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.15: Benjamin Birnfeld zongorázik. Emanuel Birnfeld hegedül. 19.45: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 19.55: Gh. Ionescu-Sisesti tanár előadása a tavasz nevezetességéről. 20.10: Mansi Barberis Placinteanu énekel. 20.40: Operaelőadás a Studioból. Offenbach: Hoffmann meséi. Háromfelvágásos opera. 21.40: Hírek. 22.30: Hírek, sportközlemények. 23.40: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Weidinger Ede szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Diákjelőre. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Melles Béla zenekara. 19.10: Nótás emlékezés Fráter Lórándra. 20.15: Hírek. 20.25: Hangfelvétel az Operaházból. 21.10: A finnek hazája. Kéz Andor dr. előadása. 21.35: A Turul Szövetség estje. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: A rádió szalonzenekara. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Patria és külföldi tánclemezek.

Budapest II. 18.50: Melles Béla zenekara. 19.10: Olasz nyelvoktatás. 19.50: Thomán Mária hegedül, zongorán kíséri S. Hajdu István. 20.30: A legnagyobb magyar szalonzenész. Felolvasás. 21: Hírek. 21.25: Zenekari művek hanglemezeiről. 22.35: Időjárásjelentés.

CSÜTÖRTÖK. MÁRCIUS 14.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Nelu Busuioc cigányzenekara. Anica Busuioc énekszámaival. 13.05: Rádiózenekar. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A zene folytatása. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. Stefania Stavri énekel. 15: Különféle közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.15: Állatok a zenében. Lemezek. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Ion Pillat előadása a mai erdélyi költészetéről. 20.15: Aurel Alexandrescu szórónységi dalokat énekel. 20.35: Em. Ciomag ismerteti a szimfónikus hangverseny műsorát. 21: A Filarmónica szimfónikus zenekar hangversenye. 21.50: Hírek, sportközlemények. 22.10: A zene folytatása. 22.40: Operett-lemezek. 23.15: Hangverseny lemezekről. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, hanglemezek, közlemények, éttrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Katonazenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszin előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Gazdasági előadás. 18.45: Marschalkó Mignon zongorázik. 19.05: Igy élnek a székelvek. Dávid István előadása. 19.30: Pertis Jenő cigányzenekara. 20.15: Hírek. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. I. Rómeó és Júlia. II. Paraszttársulat. III. Poloveci táncok. 21.20: Hírek és sporthírek. 22.55: Hírek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Oláh Kálmán cigányzenekara.

Budapest II. 17.15: Filmdalok és táncszámok lemezekről. 18.15: Szórakoztató hanglemezek. 19.45: Angol nyelvoktatás.

# APRÓHIRDETÉSEK

## ALKALMAZÁST NYER

Gépirónőket román nyelvtudással azonnali belépésre felvesz nagyvállalat. Cím a kiadóban. 1243

Tisztességes házaspár aradi szállóba kerestetik. Cím a kiadóban. 1256

Kifutott biciklivel azonnal felvesszünk. Caf. Radnei 44. 1249

Szobalány 15-re felvételük. Str. Alexandri 4. földszint, balra. 1254

Önállóan dolgozó férfi fehérnemű varrónőket keres Weichelt, Str. Eminescu 12. 1255

Főztnővizsgáló és egy mindenés bejárónő felvételük. Str. Bratianu 3, Bodega. 1246

## LAKÁS

Keresek április 1-re egy szobát, elő- vagy fürdőszobával. Cimeket a kiadóba. 1245

Keresek 3-4 szobás magánházat bérbe, gazdálkodásra alkalmasat. Cimeket a kiadóba. 1244

Háromszobás, modern lakás május elsejére kiadó. Str. Cloșca 7. 1248

Összkomfortos, háromszobás, erkélyes lakás a főúton kiadó. Bul. Reg. Ferdinand 31. 1250

## VÉTEL-ELADÁS

Berkel-mérték eladó. Érdeklődni a kiadóban. 1231

Írógépet, keveset használtat, teljesen jókarban levőt keresek. Alánmatokat „Underwood” jelűre a kiadóba kérek. 1231

Varrógépet, jó állapotban levőt keresek megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

## KÜLÖNFELEK

Keleti és belföldi perzsaszőnyegek, dísháló modern ebédlő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai íróasztal, írógépek. Pianó, rövid kereszthúros zongora és rövid zongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Vesszünk teljes lakásberendezést, ékszereket. Zálogköcsönt közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget adunk, olcsón hosszabbítunk. Tempo bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota.